



HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P9_TA(2021)0283

Maailmanlaajuiseen covid-19-haasteeseen vastaaminen: WTO:n TRIPS-sopimukseen liittyvän poikkeuksen vaikutukset covid-19-rokotteisiin, hoitoon, välineistöön ja tuotanto- ja valmistuskapasiteetin lisäämiseen kehitysmaissa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 10. kesäkuuta 2021 maailmanlaajuiseen covid-19-haasteeseen vastaamisesta: WTO:n TRIPS-sopimukseen liittyvän poikkeuksen vaikutukset covid-19-rokotteisiin, hoitoon, välineistöön ja tuotanto- ja valmistuskapasiteetin lisäämiseen kehitysmaissa (2021/2692(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Maailman kauppajärjestön (WTO) sopimuksen teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista (TRIPS) ja erityisesti sen 31 artiklan a alakohdan,
- ottaa huomioon 14. marraskuuta 2001 annetun Dohan julistuksen TRIPS-sopimuksesta ja kansanterveydestä,
- ottaa huomioon WTO:n teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista vastaavan neuvoston 6. marraskuuta 2015 tekemän päätöksen jatkaa WTO:n vähiten kehittyneitä jäsenmaita (LDC) koskevaa mahdollisuutta poiketa TRIPS-sopimuksen lääkkeitä koskevien määräysten täytäntöönpanosta,
- ottaa huomioon Intian ja Etelä-Afrikan 2. lokakuuta 2020 antaman tiedonannon, jolla pyydettiin poikkeusta tiettyjen TRIPS-sopimuksen määräyksien osalta COVID-19-pandemian ehkäisemiseksi, rajoittamiseksi ja käsittelemiseksi ja jota Swazimaa, Kenia, Mosambik ja Pakistan kannattivat sekä 100 muuta maata tuki,
- ottaa huomioon 62 WTO:n jäsenen 21. toukokuuta 2021 esittämän tarkistetun ehdotuksen TRIPS-sopimuksen määräyksistä vapauttamiseksi,
- ottaa huomioon 243 kansalaisjärjestön WTO:n pääjohtajalle lähettämän 13. huhtikuuta 2021 päivätyn avoimen kirjeen, joka koskee covid-19-lääkkeiden, erityisesti rokotteiden, riittämättömän tarjonnan ja epätasapuolisen saatavuuden maailmanlaajuisten haasteiden käsittelyä,
- ottaa huomioon Yhdysvaltain kauppaedustajan 5. toukokuuta 2021 antaman lausunnon, jolla vahvistetaan tuki väliaikaiselle TRIPS-poikkeukselle,

- ottaa huomioon Costa Rican tasavallan presidentin ja Maailman terveysjärjestön (WHO) pääjohtajan 27. toukokuuta 2021 päivätyn avoimen kirjeen, jossa kehoitetaan jälleen kerran kaikkia WHO:n jäsenvaltioita tukemaan aktiivisesti covid-19-tekniikan tietovarantoa (C-TAP),
 - ottaa huomioon maailmanlaajuisessa terveyshuippukokouksessa 21. toukokuuta 2021 hyväksytyn Rooman julistuksen,
 - ottaa huomioon Maailman terveysjärjestön (WHO) pääjohtajan, Maailman kauppajärjestön (WTO) pääjohtajan, Kansainvälinen valuuttarahaston (IMF) pääjohtajan ja Maailmanpankkiryhmän puheenjohtajan 31. toukokuuta 2021 päivätyn kirjeen, jossa vaaditaan uutta sitoumusta rokotepääomaan ja pandemian torjumiseen,
 - ottaa huomioon 20. huhtikuuta 2020 päivätyn Maailman kauppajärjestön (WTO) ja Maailman terveysjärjestön pääjohtajien yhteisen julkilausuman sellaisten toimien tukemisesta, joilla varmistetaan elintärkeiden lääkintätarvikkeiden ja muiden tavaroiden ja palvelujen normaali rajatylittävä liikkuvuus,
 - ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman ja kestävän kehityksen tavoitteet,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 ja 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että covid-19-tartuntoja on ollut noin 172 000 000, mikä on johtanut yli 3 700 000 kuolemantapaukseen eri puolilla maailmaa ja näin aiheuttanut miljoonille ihmisille ennennäkemätöntä kärsimystä ja ahdinkoa sekä vienyt heidän toimeentulonsa; ottaa huomioon, että pitkittynyt covid-tauti vaikuttaa maailmanlaajuisesti kymmeneen prosenttiin potilaista ja johtaa työpaikkojen menetyksiin, köyhyyteen ja vakaviin sosioekonomisiin haavoittuvuuksiin;
- B. ottaa huomioon, että nykyinen maailmanlaajuinen covid-19-pandemia edellyttää maailmanlaajuisia strategioita, jotka koskevat rokotteita, diagnostiikkaa, hoitoja sekä laitteiden tuotantoa ja jakelua; katsoo, että pandemiaan liittyviin terveyshaasteisiin vastaaminen edellyttää kokonaisvaltaista, tieteeseen ja tosiasioihin perustuvaa lähestymistapaa; toteaa, että sukupuolisensitiivinen ja moniperusteinen lähestymistapa on ratkaisevan tärkeä tasa-arvon saavuttamiseksi ja kaikissa rokotusprosessin vaiheissa aina kehitysvaiheesta käyttöönottoon;
- C. katsoo, että rokotteet ovat oppikirjaesimerkki tapauksesta, jossa valtavat myönteiset ulkoisvaikutukset edellyttävät, että niitä kohdellaan globaaleina julkishyödykkeinä ja tarjotaan ilmaiseksi; ottaa huomioon, että teollisuusmaissa kaikki kansalaiset saavat ilmaisia rokotteita; toteaa, että olisi eettisesti tuomittavaa, jos tätä periaatetta ei sovellettaisi kehitysmaiden paljon köyhempiin ihmisiin;
- D. ottaa huomioon Dohassa 14. marraskuuta 2001 annetun, TRIPS-sopimusta ja kansanterveyttä koskevan julistuksen, jonka mukaan TRIPS-sopimus on pantava täytäntöön ja sitä on tulkittava kansanterveydelle edullisella tavalla edistämällä samanaikaisesti olemassa olevien lääkkeiden saatavuutta ja uusien lääkkeiden valmistamista; ottaa huomioon, että WTO:n TRIPS-neuvosto päätti 6. marraskuuta 2015 jatkaa vähiten kehittyneisiin maihin sovellettavaa lääkepatenttipolitiikkaa tammikuuhun 2033 asti;

- E. ottaa huomioon, että on olennaisen tärkeää varmistaa, että matalan tulotason ja keskitulotason maiden heikoimmassa asemassa olevat väestöryhmät saavat rokotteen kohtuullisin kustannuksin; ottaa huomioon, että mRNA-rokotteet ovat osoittautuneet tehokkaimmiksi mutta myös markkinoiden kalleimmiksi rokotteiksi;
- F. ottaa huomioon, että kesäkuuhun 2021 mennessä maailmassa on annettu 1,6 miljardia rokoteannosta, joista valtaosa on annettu teollisuusmaissa ja maissa, joissa valmistetaan rokotteita; ottaa huomioon, että vain 0,3 prosenttia maailmanlaajuisesti annetuista rokoteannoksista on annettu 29 köyhimmässä maassa, joissa asuu noin yhdeksän prosenttia maailman väestöstä; ottaa huomioon, että IMF:n arvioiden mukaan rokotteiden jakelun nopeuttaminen voisi lisätä maailmanlaajuisesta BKT:tä seitsemällä biljoonalla eurolla, jos virus saadaan pysymään hallinnassa; ottaa huomioon, että EU on jakanut yli 260 miljoonaa rokotetta jäsenvaltioilleen ja vienyt kolmansiin maihin yli 226 miljoonaa rokotetta, joista vain 10 prosenttia menee vähiten kehittyneisiin maihin;
- G. ottaa huomioon, että syntyy uusia huolestuttavia covid-19-muunnoksia, jotka ovat tarttuvampia ja tappavampia ja joihin rokotukset tehoavat heikommin, ja että tämä saattaa vaatia lisärokotteita, mikä lisää kysyntää huomattavasti yli alun perin arvioitun 11 miljardin välttämättömän rokoteannoksen; toteaa, että tuotannon lisääminen on välttämätöntä, jotta rokotteita saadaan kaikkialle maailmaan; ottaa huomioon, että rokotteiden valmistuksen lisääminen on maailmanlaajuisesti ensisijainen tavoite; katsoo, että raaka-aineiden maailmanlaajuisia toimitusketjuja ei saa haitata protektionistisilla toimenpiteillä tai tullien ulkopuolisilla kaupan esteillä; ottaa huomioon, että useimmat maat, joissa valmistetaan rokotteita, ovat valitettavasti asettaneet vientikieltoja rokotteille ja niiden ainesosille, mikä estää maailmanlaajuisen tuotannon kasvun ja johtaa pullonkauloihin toimitusketjuissa;
- H. ottaa huomioon, että tutkimukseen ja kehittämiseen, kliinisiin lääketutkimuksiin ja hankintoihin on investoitu valtavia määriä yksityisiä ja julkisia varoja ja resursseja rokotteiden ja covid-19-hoitojen kehittämiseksi avoimella ja helposti saatavilla olevalla tavalla; ottaa huomioon, että yksityisen ja julkisen sektorin tutkimuslaitokset, terveysalan laitokset, etulinjan työntekijät, tutkijat ja potilaat ovat kaikki keränneet virusta koskevaa tietoa, jota lääkeyhtiöt ovat hyödyntäneet;
- I. katsoo, että vapaaehtoinen lisensointi lienee tehokkain väline tuotannon laajentamisen ja osaamisen jakamisen helpottamiseksi; ottaa huomioon, että yksikään yksityinen yhtiö ei ole osallistunut covid-19-tekniikan tietovarantoon (C-TAP) koskevaan aloitteeseen, jolla kehoitetaan lääkeyhtiöitä sitoutumaan avoimeen, rajoittamattomaan maailmanlaajuiseen vapaaehtoiseen lisensointiin; ottaa huomioon, että WHO:n mukaan 19 valmistajaa yli kymmenestä Afrikan, Aasian ja Latinalaisen Amerikan maasta on ilmaissut kiinnostuksensa mRNA-rokotteiden tuotannon lisäämiseen; ottaa huomioon, että tällä hetkellä vain 40 prosenttia maailman tuotantokapasiteeteista käytetään covid-19-rokotteiden tuotantoon;
- J. toteaa, että monilla kehitysmailla, joilla on riittämätön tai olematon valmistuskapasiteetti, on edelleen huomattavia poliittisia paineita ja oikeudellisia vaikeuksia, jotka estävät niitä käyttämästä TRIPS-sopimuksen joustomahdollisuuksia, erityisesti 31 artiklan a alakohta sekä lääkkeiden tuontiin ja vientiin liittyvä hankala ja pitkällinen prosessi;

- K. ottaa huomioon, että patenttisuoja ja muut teollis- ja tekijänoikeuksien suojat turvaavat yritysten riskinoton ja että monenvälinen teollis- ja tekijänoikeuksia koskeva oikeudellinen kehys tarjoaa kannustimia, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä valmistautumisessa tuleviin pandemioihin; toteaa, että kohtuuhintaisten rokotteiden, diagnostiikan ja hoitojen maailmanlaajuinen tasapuolinen saatavuus on ainoa keino lieventää pandemian maailmanlaajuisia kansanterveydellisiä ja taloudellisia vaikutuksia ja että covid-19:ään liittyviä lääkkeitä, lääkinnällisiä laitteita ja muita terveysteknologioita koskevien teollis- ja tekijänoikeuksien suojelun kansainvälisistä velvoitteista luopuminen on yksi tärkeistä toimenpiteistä tämän tavoitteen saavuttamisessa;
- L. ottaa huomioon, että Intian ennennäkemättömän ja hälyttävän epidemiologisen tilanteen vuoksi Intian hallitus on määrännyt rokotteiden vientikiellon, joka on johtanut häiriöihin toimituksessa ja Covax-mekanismissa maailmanlaajuisesti; ottaa huomioon, että EU on Covax-mekanismiin johtava rahoittaja; ottaa huomioon, että EU on Team European puitteissa sitoutunut lahjoittamaan vielä 100 miljoonaa rokoteannosta käytettäväksi alemman tulotason ja keskitulotason maissa vuoden 2021 loppuun mennessä;
- M. ottaa huomioon, että poliorokote tuotiin markkinoille ilman patenttia ja että tauti on nyt hävitetty monelta maailman alueelta; ottaa huomioon, että Nelson Mandelan johtaman Etelä-Afrikan hallituksen oli pakko turvautua pakkolisensointiin kohtuuhintaisten ja laadukkaiden rinnakkaisvalmisteiden saamiseksi, jotta vältettäisiin kohtuuttomien hintojen maksaminen monikansallisille lääkeyhtiöille, jotka suojaavat hiv-hoitoja patenteilla;
- N. katsoo, että kehitysmaiden toimitusketjuja on parannettava; ottaa huomioon, että paikallisen tuotannon lisääminen, väestön tietoisuus ja jakeluavun lisääminen kehitysmaissa voisivat lisätä rokotettujen henkilöiden määrää maailmanlaajuisesti; ottaa huomioon huolestuttavan 18,5 miljardin Yhdysvaltain dollarin rahoitusvajeen ACT Accelerator -yhteistyökehityksen osalta;
- O. katsoo, että EU:n ensisijaisena tavoitteena olisi oltava rokotteiden, diagnostiikan, hoitojen ja muiden lääkintätarvikkeiden tasapuolisen maailmanlaajuisen saatavuuden varmistaminen siten, että toimitusketjut pidetään avoimina käyttämällä kaikkia saatavilla olevia välineitä;
- P. ottaa huomioon, että vähiten kehittyneillä mailla on jo poikkeus, joka on myönnetty 1. tammikuuta 2023 saakka ja joka koskee TRIPS-sopimuksen farmaseuttisia tuotteita koskevien määräysten täytäntöönpanoa, sekä 1. heinäkuuta 2021 saakka myönnetty poikkeus, jonka voimassaolon jatkamisesta keskustellaan parhaillaan ja jolla vähiten kehittyneet maat vapautetaan kaikista TRIPS-sopimuksen velvoitteista lukuun ottamatta 3, 4 ja 5 artiklaa;
1. ilmaisee syvän huolensa pandemian kehittymisestä erityisesti matalan tulotason ja keskitulotason maissa; muistuttaa, että covid-19-pandemia ei ole vielä ohi ja että on kehitettävä uusia rokotteita virusmuunnosten torjumiseksi; korostaa, että kansainvälisen yhteisön on tehtävä kaikkensa, jotta covid-19-pandemia saadaan hallintaan, ja että poikkeukselliset olosuhteet edellyttävät poikkeuksellisia ratkaisuja; korostaa siksi, että tarvitaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jolla covid-19-pandemiaan liittyvien terveystuotteiden saatavuus ja kohtuuhintaisuus asetetaan etusijalle ja jolla lisätään covid-19-rokotteiden tuotantoa ja valmistuskapasiteetin maailmanlaajuisista maantieteellistä jakautumista; korostaa, että kansainvälisellä kauppapolitiikalla on

oltava ennakoiva rooli tässä pyrkimyksessä helpottamalla raaka-aineiden ja terveys- ja lääkintätuotteiden kauppaa, lieventämällä pätevän ja kokeneen henkilöstön puutetta, ratkaisemalla toimitusketjun ongelmia ja tarkistamalla teollis- ja tekijänoikeuksia koskevaa maailmanlaajuista kehystä tulevien pandemioiden varalta; kehottaa tukemaan proaktiivisia, rakentavia ja tekstipohjaisia neuvotteluja, jotka koskevat väliaikaista poikkeamista WTO:n TRIPS-sopimuksesta tavoitteena parantaa kohtuuhintaisten covid-19:ään liittyvien lääkinnällisten tuotteiden maailmanlaajuista saatavuutta ja puuttua maailmanlaajuisiin tuotantorajoituksiin ja tarjonnan puutteisiin;

2. muistuttaa, että TRIPS-sopimusta ja kansanterveyttä koskevassa Dohan julistuksessa vahvistetaan, että TRIPS-sopimus ei estä eikä saisi estää jäseniä toteuttamasta toimenpiteitä kansanterveyden suojelemiseksi;
3. huomauttaa, että tarvitaan 11 miljardia annosta siihen, että 70 prosenttia maailman väestöstä rokotetaan, mutta että tästä määrästä on tuotettu vain murto-osa; toteaa, että lähestymistapa, jossa lupaudutaan toimittamaan käyttämättä jääneet annokset, on riittämätön; muistuttaa, että Covaxilla on Intian tämänhetkisen covid-19-tilanteen vuoksi 190 miljoonan annoksen vaje ja että se ei saavuta toimitustavoitteitaan lähitulevaisuudessa; panee merkille, että EU on Covax-mekanismin merkittävä lahjoittaja rahoituksen ja rokotteiden jakamisen osalta sekä Covaxin kautta että kahdenvälisesti; kehottaa kuitenkin EU:ta ja sen kumppaneita lisäämään merkittävästi Covaxin taloudellista ja muuta kuin taloudellista tukea; suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti tiettyjen valmistajien lupaukseen toimittaa 1,3 miljardia rokoteannosta tuotantohinnalla tai alhaisin kustannuksin ja Team European sitoumukseen lahjoittaa 100 miljoonaa annosta matalan tulotason ja keskitulotason maille vuoden loppuun mennessä ja muistuttaa, että EU:n jäsenvaltioiden arvioidaan saavan vähintään 400 miljoonan rokoteannoksen ylijäämän vuonna 2021; pitää myönteisenä myös EU:n pelastuspalvelumekanismin tarjoamaa tukea rokotteiden ja oheismateriaalin toimittamisessa; korostaa, että toimitukset Covaxille on asetettava etusijalle; pitää valitettavana Yhdistyneen kuningaskunnan ja Yhdysvaltain aikeita kehittää toissijaiset jälleenmyyntimarkkinat ylijäämärokotteiden myymiseksi muihin teollisuusmaihin;
4. korostaa, että tulevia terveysuhkia koskeviin maailmanlaajuisiin toimiin olisi kuuluttava toisaalta tarvelähtöinen kysyntäpuolen lähestymistapa, jossa tarjotaan yhteistä rahoitusta ja maailmanlaajuisesti koordinoituja ennako-ostoja, ja toisaalta yhdennetty ja koordinoitu tarjontapuolen strategia, jolla laajennetaan tuotantokapasiteettia koko arvoketjussa; katsoo, että rokotteiden maailmanlaajuisen tuotannon lisääminen, toimitusten parempi koordinointi sekä vahvistetut, monipuoliset ja häiriönsietokykyiset rokotteiden arvoketjut ovat välttämättömiä, jotta rokotteita voidaan jakaa kaikkialla maailmassa; kehottaa komissiota tekemään yhteistyötä rokotteita tuottavien maiden kanssa, jotta voidaan poistaa nopeasti viennin esteet, ja korvaamaan oman vientilupamekanisminsa viennin ja tuonnin avoimuutta koskevilla vaatimuksilla, ja vaatii oikea-aikaista ja kattavaa pääsyä tällaiseen tietoon; kehottaa Yhdysvaltoja ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa kumoamaan välittömästi rokotteiden ja rokotteiden valmistukseen vaadittavien raaka-aineiden vientikiellon; kehottaa lisäämään pikaisesti kansainvälisiä investointeja ja koordinointia rokotteiden kriittisten tuotantopanosten, kuten kertakäyttötuotteiden ja vaikuttavien farmaseuttisten aineiden, tuotannon lisäämiseksi, jotta voidaan ratkaista rokotteiden arvoketjujen pullonkaulat;
5. tähdentää, että pitkällä aikavälillä rokotteiden maailmanlaajuista tuotantoa on kiireellisesti laajennettava vastaamaan maailmanlaajuiseen kysyntään ja että siksi on investoitava kehitysmaiden tuotantovalmiuksiin, jotta niistä saadaan entistä

omavaraisempia; huomauttaa, että tämän toteuttamiseksi tarvitaan teknologian ja taitotiedon tehokasta siirtoa; toteaa, että tärkein keino tämän saavuttamiseksi saattaisi olla kannustimien tarjoaminen vapaaehtoisille lisenssisopimuksille ja vapaaehtoiselle teknologian ja taitotiedon siirtämiselle maihin, joissa on jo olemassa rokoteteollisuutta; on kuitenkin valmis keskustelemaan kaikista tehokkaista ja käytännöllisistä ratkaisuista maailmanlaajuisen rokotetuotannon vauhdittamiseksi ja kehottaa komissiota tekemään erityisesti yhteistyötä Yhdysvaltain ja muiden samanmielisten maiden kanssa tältä osin;

6. korostaa, että teollis- ja tekijänoikeuksien suoja on keskeinen innovoinnin ja tutkimuksen kannustaja maailmanlaajuisesti; toteaa, että tällainen suoja on vapaaehtoisten lisenssisopimusten ja osaamisen siirron perusta, ja sen vuoksi se pikemminkin mahdollistaa kuin estää rokotteiden saatavuuden; varoittaa, että jos lähtökohtana olisi patenttien pätemättömyys, yritysten olisi turvauduttava salassapitoon tai yksinoikeuteen suojataksaan innovaationsa; korostaa, että määrittelemätön TRIPS-sopimukseen liittyvä poikkeus aiheuttaisi uhan tutkimusrahoitukselle, erityisesti tutkijoille, sijoittajille, kehittäjille ja kliinisille kokeille; korostaa, että omistusoikeuksien, myös teollis- ja tekijänoikeuksien suojaaminen on Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden perustuslaillinen velvoite;
7. panee merkille komission ilmoituksen, jonka mukaan se on valmis mahdollistamaan tarvittaessa pakkolisensoinnin käytön, jotta varmistetaan rokotetuotannon nopea maailmanlaajuinen saatavuus; kehottaa komissiota esittämään objektiiviset kriteerit sille, turvaudutaanko pakkolisensointiin, milloin ja missä tapauksissa; korostaa, että TRIPS-sopimuksessa ei täsmennetä syitä, joilla pakkolisensointi voidaan perustella; korostaa, että TRIPS-sopimuksesta ja kansanterveydestä annetussa Dohan julistuksessa vahvistetaan, että maat voivat vapaasti määritellä perusteet pakkolisensoinnin myöntämiselle ja määritellä, mikä on kansallinen hätätila; korostaa, että pakkolisensointi edellyttää tehokasta oikeuskehystä ja että tämä voisi johtaa oikeudellisiin vaikeuksiin kehitysmaissa; kehottaa komissiota tutkimaan, tarjoaako se oikeudellista tukea pakkolisensointiin vähiten kehittyneissä maissa ja miten; suhtautuu myönteisesti komission arvioon, jonka mukaan yhteistyö ja vapaaehtoinen lisensointi ovat tehokkaimpia välineitä tuotannon laajentamisen helpottamiseksi;
8. korostaa, että ACT Accelerator -yhteistyökehiksen (Access to COVID-19 Tools) terveydenhuoltojärjestelmien yhdistämisen pilaria on vahvistettava käsittely-, varastointi-, jakelu- ja toimituskapasiteettien lisäämiseksi maailmanlaajuisesti erityisesti muita heikommassa asemassa olevissa maissa; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita lisäämään osallistumistaan WHO:ssa siten, että ACT Accelerator -yhteistyökehikset asetetaan etusijalle osana EU:n maailmanlaajuisia toimia kaikissa sen diagnostiikkaa, hoitoja, rokotteita ja terveydenhuoltojärjestelmien vahvistamista koskevissa pilareissa; korostaa tarvetta tukea Afrikan mantereen tuotantokapasiteettia ja pitää erittäin myönteisenä Team Europe'n ilmoitusta miljardin euron aloitteesta, jolla pyritään parantamaan rokotteiden, lääkkeiden ja terveysteknologioiden valmistusta ja saatavuutta; korostaa myös lääkkeitä koskevan asianmukaisen sääntelykehiksen merkitystä; korostaa, että EU:lla on nyt velvollisuus investoida alueellisiin jakelukeskuksiin erityisesti Afrikassa ja tukea Afrikan lääkeviraston perustamista; vaatii tässä yhteydessä, että tuetaan paikallisia hyväksyntäviranomaisia, koulutetaan ammattitaitoista lääkintähenkilöstöä ja teknistä henkilöstöä rokotteiden antamiseksi ja tuetaan rokotteiden jakeluketjuja ja autetaan poistamaan rajoituksia, kuten jäädytysinfrastruktuuri, maantieteelliset ja sosioekonomiset esteet ja rokotevastaisuus;

9. vahvistaa tukensa WHO:n covid-19:ää koskevalle C-TAP-aloitteelle ja mRNA-rokotteiden teknologian siirrosta vastaavalle keskukselle; pitää valitettavana, että lääkeyhtiöt ovat tähän mennessä päättäneet olla osallistumatta C-TAP-aloitteeseen; kehottaa komissiota kannustamaan lääkeyhtiöitä jakamaan teknologiaansa ja taitotietoaan C-TAP-aloitteen kautta ja sisällyttämään EU:n tuleviin ennakkohankintasopimuksiin teknologian siirron kumppanuuksia kolmansien osapuolten, erityisesti kehitysmaiden, kanssa koskevia sitoumuksia; kehottaa komissiota hyödyntämään täysimääräisesti vaikutusvaltaansa seuraavan sukupolven covid-19-rokotteita koskevista sopimuksista käytävissä neuvotteluissa, jotta voidaan varmistaa, että rokotteiden kehittäjät siirtävät teknologiaansa niitä matalan tulotason ja keskitulotason maihin alhaisin kustannuksin; kehottaa kartoittamaan aktiivisesti yrityksiä, myös alihankkijoita, joilla on tarvittava taitotieto teknologian siirtämiseksi ja yhdistämiseksi sellaisten yritysten kanssa, joiden tuotantolaitokset ovat käyttämättöminä;
10. kehottaa EU:ta varmistamaan, että tulevat ennakkohankintasopimukset julkistetaan täysin erityisesti seuraavan sukupolven rokotteiden osalta; kehottaa EU:ta sisällyttämään sopimukseen rajoittamatonta maailmanlaajuisia lisensointia, liikesalaisuuksia, luottamuksellista tietoa ja teknologian siirtoja koskevia sitoumuksia sekä avoimuutta koskevia vaatimuksia toimittajille, mukaan lukien tuotekohtainen kustannus-hyötyanalyysi; korostaa, että avoimuutta koskevat vaatimukset eivät saisi estää komissiota toimimasta tarvittaessa kilpailukykyisenä tarjoajana; muistuttaa, että covid-19-rokotesopimuksia koskevien neuvottelujen on oltava mahdollisimman avoimia myös siten, että osallistetaan Euroopan parlamentin jäsenet suoraan rokotteita käsittelevän yhteysryhmän kautta sopimusperusteisiin päätöksentekoprosesseihin; odottaa, että Euroopan parlamentti saa säännöllisesti kattavan ja yksityiskohtaisen analyysin rokotteiden tuotannosta, tuonnista, viennistä ja ennusteista, mukaan lukien tiedot EU:n viennin kohdemaasta sekä rokotteiden ja niiden ainesosien tuonnin alkuperästä;
11. tunnustaa, että kaupan helpottamisella ja vientirajoitusten säännöillä, tuotannon laajentamisella muun muassa rokotteiden valmistajien ja kehittäjien antamien lahjoitusten avulla, sekä pakkolisensointiin liittyvien TRIPS-sopimuksen joustomahdollisuuksien helpottamisella on kaikilla merkitystä, jotta rokotteita saadaan yhä enemmän kaikkialle maailmaan; suhtautuu myönteisesti WTO:n pääjohtajan pyrkimykseen saada jäsenet mukaan vuoropuheluun perustuvaan ratkaisuun; panee merkille WTO:n yleisneuvostolle ja TRIPS-neuvostolle annetut Euroopan unionin tiedonannot, jotka koskevat kiireellisiä kauppapoliittisia toimia vastauksena covid-19-kriisiin ja joissa esitetään kolme toisiaan täydentävää pilaria, mukaan lukien kaupan helpottaminen, vientirajoituksia koskevat säännöt ja tuotannon laajentaminen; odottaa, että komissio lisää sitoumustaan kauppaa ja terveyttä koskevan WTO:n aloitteen saattamiseksi päätökseen marraskuussa 2021 pidettävään WTO:n 12. ministerikokoukseen mennessä; kehottaa lisäksi perustamaan WTO:n 12. ministerikokoukseen kauppaa- ja terveystieteiden, jotta voidaan hyödyntää pandemiasta saatuja kokemuksia, tehdä ehdotuksia WTO:n toimien tehostamiseksi kansainvälisten terveyskriisien aikana ja valmistella kauppaa koskeva pilari kansainvälistä pandemiasopimusta varten, jotta voidaan puuttua toimitusketjun häiriöihin, lisätä tuotantokapasiteettia, ryhtyä toimiin hintakeinottelun torjumiseksi ja tarkastella uudelleen WTO:n lainsäädäntökehystä saatujen kokemusten perusteella;
12. korostaa, että EU:n olisi osoitettava johtajuutta ja jatkettava edelleen monenvälisiä ja maailmanlaajuisia toimia rokotteiden jakamisen, koordinoinnin ja monivuotisen

suunnittelun osalta tulevissa TRIPS-neuvoston kokouksissa 8. kesäkuuta ja 14. lokakuuta 2021, G7-huippukokouksessa 11.–13. kesäkuuta 2021, vuoden 2021 G20-huippukokouksessa, vuoden 2021 EU:n ja Yhdysvaltain huippukokouksessa, vuoden 2021 Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksessa, vuoden 2021 Maailman terveyskokouksessa ja WTO:n 12. ministerikokouksessa sekä muissa kokouksissa;

13. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, EU:n jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Euroopan ulkosuhdehallinnolle, Maailman terveysjärjestön pääjohtajalle, Maailman kauppajärjestön pääjohtajalle, G20-maiden hallituksille, Kansainväliselle valuuttarahastolle, Maailmanpankille, YK:n pääsihteerille ja Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen jäsenille.